

Tine Lindhardts afskedstale

Taler

Tine Lindhardt
Afgående biskop over Fyens
Stift

Dato

19. januar 2023

Sted

Odense Domkirke

Omstændigheder

Tine Lindhardt holdt den 19. januar 2023 sin afskedsreception efter 10 år som biskop over Fyens Stift.

Kære alle.

Lad mig begynde med et erindringsglimt fra min barndom.

Min far – som sidder hernede et sted – var i sin tid jagerpilot i forsvaret.

Jeg kan huske, jeg spurgte, hvordan man fandt rundt deroppe i luften, og min far svarede - ikke overraskende - at man styrede efter instrumenterne. Men så tilføjede han, at han også plejede at kigge efter kirketårnene.

Kirketårnene, som ligger spredt ud over landet, var på den måde gode at orientere sig efter. En slags pejlemærker.

Nu er der tale om en 5-årig erindring, men jeg var noget fascineret af billedet af et jagerfly, der om ikke fløj indimellem kirketårnene men brugte dem som vejskilte - ja, og så også over, at min far åbenbart kendte alle landets kirketårne.

Erindringen har, som I kan høre, gjort indtryk og er for mig blevet et billede på kirkens sammenbindingskraft. Som et fint forgrenet netværk ligger kirkerne spredt ud over hele landet som udtryk for den betydning kirken har.

For det har kirken, en betydning – for den enkelte, og i høj grad også for samfundet.

Den lokale kirke - menighedsrådet, som er valgt af folkekirkemedlemmerne i

sognet, og præsten er udtryk for et stykke levende lokalt demokrati med den opgave at arbejde for det kirkelige liv i sognet, som også rummer det folkelige – helt tæt på der, hvor mennesker er. Jeg er vis på, at det har en stor positiv betydning for lokalområdet og for samfundet som helhed.

Når det kommer til kirkens betydning for samfundet i lidt bredere forstand, kan jeg citere min afdøde mand, som engang har sagt, at det er godt at holde en viis kvinde i hånden.

Det kunne naturligvis være mig, han havde i tankerne – men det var det nu ikke. Det han tænkte på var, at det er godt for samfundet at holde kirken i hånden, fordi kirken er med til at holde samfundet fast på det menneskesyn, at ethvert menneske har et værd og en betydning alene i kraft af, at vi er født, ligesom kirken er med til at holde samfundet og enhver af os fast på vores pligt til at stoppe op og hjælpe den, der har hjælp behov.

Endelig kan man nævne, at kirken har den betydning for samfundet, at staten derved bliver fri for at skulle være kirke og at skulle agere som kirke eller som Gud. Det har man jo netop kirken til, – og Gud til. Staten kan derfor koncentrere sig om at være stat. Den adskillelse mellem verdsligt og åndeligt er samfundet godt tjent med, set herfra.

Jeg har været præst i den kirke – folkekirken – i 38 år. De sidste 10 som biskop, her i Fyens Stift.

Hvilket stift!

Ser man på de seneste tal for 2022 som er fra januar 2022, så bor der 501.782 i Fyens Stift.

Heraf er 391.923 medlemmer af folkekirken, svarende til 78,1 %.

Der har været opslået 26 præstestillinger i stiftet siden den 1. januar 2022.

Der er blevet ansat 22 præster, heraf er 9 blevet ordineret, præsteviet.

Gennem de sidste 10 år er der kommet færre ansøgere til stillingerne (fra 10-12 til nu 5-6), og der er kommet lidt flere genopslag. Ikke markant men lidt flere.

Der er ikke talt kirkegængere siden 2015, men i runde tal var der i løbet af 2015 800.000 kirkegængere til gudstjenester og kirkelige handlinger. Det vil sige, at samtlige folkekirkemedlemmer i stiftet ville have været i kirke 2 gange i løbet af 2015, hvis der var tale om unikke besøg.

Men nu er det jo ikke alt, der kan tælles der tæller, og ikke alt der tæller, der kan tælles

Så hvad er det, der ikke kan tælles – men som tæller her på Fyn og i Fyens Stift? Hvad har jeg set og hørt og lært gennem de ti år?

Jeg har hørt gode prædikener og troværdig forkyndelse. Jeg har deltaget i dejlige gudstjenester og set stort engagement fra præsterne og de øvrige ansatte.

I og vi har nogle gode præster, som har hovedet, viden og faglighed med sig - og hjerte for kaldet. Præster der kan og vil prædike evangeliet og gå ind i det sted, hvor de er og virker. Præster som kan meget, gør meget, og gør det godt.

Jeg har også set, at der er for få af dem. Der kaldes på kirken og på præsterne mange steder fra. Skoler, sygehuse, fængsler, plejehjem, hospicer, det palliative område, samarbejder med kommuner. Der spørges efter samtaler om liv og eksistens. Derfor er der brug for flere præster. så kirken kan svare på samfundets kald, og så præsterne kan få tid og kræfter til at være det.

Der er både brug for at flere bliver uddannet som præster, og der er brug for flere præstestillinger, end vi har i øjeblikket. At arbejde for det ligger hos Kirkeministeren, og jeg synes, at vi som kirke skal blive ved med at anmode Kirkeministeren om flere præstestillinger.

Hvad mere har jeg hørt og set?

Jeg har set og er igen og igen blevet bekræftet i, at I og vi har nogle gode menighedsråd og provstiudvalg, der tager fat, æder sig gennem cirkulærer og formularer, bider sig fast i bordkanten og bliver ved. Det er imponerende. Ikke mindst når man tænker på, at det at sidde i et menighedsråd er noget, man gør i sin fritid, selv om det for mange mednighedsrådsmedlemmer fylder meget mere end fritiden.

Jeg har også set en frustration over et langsommeligt og indimellem svært gennemskueligt kirkeligt system og apparat. Og et ønske om at kunne få mere frirum og handlemulighed lokalt. I ansvar og respekt for kirkebygninger og tradition, selvfølgelig. Og for ordnede forhold for personalet. Men også med respekt fra de kirkelige myndigheders side for de kompetencer, den indsigt og viden som mange menighedsrådsmedlemmer sidder med. Det har jeg hørt efterlyst.

Indimellem har jeg set og hørt uenighed og konflikter, i menighedsråd, mellem menighedsråd og præster, med personale, med provst, og biskop. Det er sjældent særligt behageligt at være en del af. Men umuligt, tror jeg, helt at undgå i så stor en 'butik' som folkekirken.

Jeg tror, vi skal blive bedre til at være uenige. Vi **er** ikke enige om alt og **skal ikke** være enige. Det er godt. Godt at lade meninger brydes – og samtidigt vide, at man sidder om det samme bord, og at der er opgaver, der skal løses på tværs af uenighed til bedste for det kirkelige liv i sognet. Det er en livslang læring, sagt ud fra mig selv.

Noget andet, jeg har mødt i det fynske, er en grundlæggende kombination af tradition og frisind. Fynboere er rodfæstede og sætter pris på tradition. Man forandrer ikke bare for at forandre. Der sker selvfølgelig forandringer - også på Fyn, men de sker ikke over en nat. Det skal man vide, og det har jeg sat pris på.

Samtidigt var det på Fyn den første valgmenighed blev dannet – i Ryslinge. Der er siden kommet en del flere til. Der er også mange friskoler på Fyn, og der er Den Frie Lærerskole, efterskoler, højskoler. Det frie ord og den frie tanke trives godt i det fynske.

Det var også på Fyn, her i Domkirken, at de første kvindelige præster i Danmark blev ordineret for 75 år siden, af den daværende fynske biskop Hans Øllgaard.

Fynboer er glade for deres hjem og sted. Det betyder, at her på Fyn sker projekter, ideer og forandringer bedst, når de gror nedefra og er lokalt forankrede. Ja, de gror stort set kun, hvis de er det. Det er en ganske sund modvægt til centralisering og topstyring. Vores folkekirke er ikke en koncernkirke.

Så tak for det.

Selv om det indimellem kan kollidere med, hvis man som biskop synes, at nu skal der ske... og nu skal vi... og nu gør vi... Som da jeg fik ideen om, at vi skulle have et kirkeskib til at ligge hernede i havnen. Det lykkedes mig ikke at få nogen med på det. Jeg forstår det ikke helt. Og jeg har overvejet at gå ned på havnen en sen aften for at sætte en lille legetøjsbåd i vandet, som en lille hilsen – men så stædig er jeg ikke, trods alt!

Selv om vi fynboer er glade for vores sted, kunne jeg godt ønske mig, at vi fortalte andre om det, vi sætter pris på og gør og er optagede af. At vi med andre ord melder os på banen, blander os, spiller ind i det, der foregår uden for vores sted. For vores allesammens skyld. Der er også i den større sammenhæng brug for det, vi kan og gør her på Fyn. H.C. Andersens svaner skal ud at flyve. I ved – de svaner der ligger i svøb i enhver fynbo. Luk dem ud, så andre kan se dem.

Hvad jeg måske især har set og lært for alvor – er betydningen af det, jeg kalder vanekristendom. Altså en kristendom der ligger i kroppen. Fynboer ved, at kirken er der, og hvor den er. Man kommer, til livets og årets højtider - og når man har brug for det. Så finder fødderne næsten af sig selv derhen. Ligesom hænderne næsten af sig selv foldes, og man beder et Fader vor.

Det er godt. Godt at noget så væsentligt ligger i kroppen. Selvfølgelig skal man også have hovedet med i kristendom og tro, – til eftertanke og refleksion og samtale og debat. Men det er også vigtigt, at det ligger i kroppen. Så kroppen kan tage affære også de gange, hvor hovedet er så fyldt med sorg eller frygt, at man næsten lammes.

Men vi skal huske, at vaner ikke kommer af sig selv, og de siger heller ikke sig selv. Vaner skal leves, gøres, næres og gives videre. Det gælder også vanekristendom. Gør vi det? Som enkeltpersoner, som kirke? Giver det videre? Det spørgsmål skal vi blive ved med at stille os selv.

Hvis ikke vi, for hvem kirke, kristendom, tro betyder noget, giver det videre og gør noget for at det gives videre – hvem skal så gøre det?

Og det betyder noget. Troen, håbet, kærligheden – hvor er vi som mennesker,

og hvem er vi som mennesker uden det? Forkyndelsen af at livet, også er for den, der ikke har fortjent det. Det at få lov til at tro, at der altid er mere at sige, end det jeg selv kan, og når jeg ikke selv kan. Håbet. At Gud har fat i den lange ende af mit liv.

Nå, jeg kan mærke, at en prædiken trænger sig på. Det er vist tid til at slutte. Som den gamle Prædiker siger:

”Alt har sin tid, og for hver en ting under himlen er der en stund.”

Der er meget at sige tak for og mange at sige tak til. At have været biskop her i Fyens Stift har været en stor fornøjelse og en stor glæde. Jeg tager klogere og rigere herfra.

Tak for jeres generøsitet og imødekommenhed og overbærenhed - for kaldet og for tilliden.

Ja for det hele. Af hjertet tak.

Godt nytår!

Kilde

fyenstift.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Afskedstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/tine-lindhardts-afskebstale>